

Emil Öhmännin Säätiön toiminta- kertomus

Emil Öhmännin Säätiö sr on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia ry:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmännin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanista, kernaimmin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia. Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan myös muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositetaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohtuulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiön hallitus päätti, että apurahojen kokonaisjakosumma on enintään 50.000 euroa, ja varasi mahdollisuuden nostaa hieman jakosummaa hyvillä perusteilla apurahoista päätettäessä.

Säätiö myönsi tänä vuonna 6 (vuonna 2020 4) apurahaa saksan kielen, kääntämisen ja saksankielisen kirjallisuuden tutkimukseen yhteensä 50.000 euroa. Henkilökohtaisiin apurahoihin ei myönnetty yliopistokorvauksia. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 42.250 euroa (37.500 euroa vuonna 2020) ja muita apurahoja 7.750 euroa (7.500 euroa). Säätiölle tuli yhteensä

MYÖNNETYT APURAHAT

Franka Kermer (Turun yliopisto)
1.000 €. Matka-apuraha osallistumiseen konferenssiin 12th International Conference of Experimental Linguistics.

Leena Kolehmainen (Turun yliopisto) 3.300 €, FI-DACH-konferenssin järjestämiseen.

Hanna Korsberg (Helsingin yliopisto) 2.200 €, Matka-apuraha tutkimukseen Kansallisteatterin suhteista teattereihin Berliinissä 1950- ja 1960-luvuilla ja yhteistyön suunnittelu Freie Universitätin Theaterwissenschaftin kanssa.

Dinah Krenzler-Behm (Tampereen yliopisto) 1.250 €, 57. Linguistisches Kolloquium (LingColl) järjestämiseen.

Lauri Marjamäki (Helsingin yliopisto), 17.250 €. Henkilököhtäinen apuraha. Väitöskirjatutkimus saksan relatiivilauseesta historiallisen puhekielen aineistoissa.

Johanna Moilanen (Jyväskylän yliopisto), 25.000 €, Henkilököhtäinen apuraha. Väitöskirjatutkimus saksan ääntämisen oppimisesta ja opettamisesta suomalaisessa kontekstissa.

27 (38) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä 385.971 euroa (516.138 euroa). Apurahojen myönnöstä ilmoitettiin ja apurahat julkistettiin Suomalaisen Tiedeakatemian kotisivuilla lokakuun 11. päivänä Suomalaisen Tiedeakatemian teemaillan yhteydessä.

Apurahahakemukset arvioi kaksi säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa sekä hallituksen jäsen koordinaattorina. Lisäksi esille tulleiden jääviyksien osalta kutsuttiin yksi uusi asiantuntija. Asiantuntijat ja jääviydet on kirjattu hallituksen pöytäkirjan liitteenä olevaan esitykseen. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myönnettävistä apurahoista. Hallitus teki esitykseen 5.000 euron lisäyksen pohjautuen hallituksen kokouksessa 2/2021 tehtyyn 50.000 euron

jakovaraan. Säätiön hallitus on tutustunut säätiölain edellyttämään lähipiiriohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Niille apurahansaajille, joiden suunnitelmissa oli käyttää matka-apurahaansa vuonna 2021, tarjottiin koronapandemiatilanteen vuoksi mahdollisuutta siirtää apurahan käyttö vuodelle 2022 omalla ilmoituksella ilman erillistä perusteltua anomusta.

Kertomusvuonna julistettiin haettavaksi Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksan-instituuttiin Berliiniin. Instituutti-apurahalla katetaan matkat, majoitus ja työpiste instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1.000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen

kulttuurin tutkimus, ja apuraha pystyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, jonne hakemuksia saapui kaikkiaan neljä. Instituutti teki säätiön hallitukselle esityksen yhdestä hakemuksesta. Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaisesti ja apurahan suuruudeksi 3.000 euroa.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Anna Mauranen, Kimmo Kaski, Pekka Ilmakunnas, Tuula Linna sekä kutsuttuina asiantuntijoina Pekka Aula, Anders Ekholm ja Ralf Sunell. Säätiössä noudatettiin 7.11.2016 hyväksyttyä ja 6.6.2017 päivitettyä Suomalaisen Tiedeakatemian sijoitusstrategiaa.

Säätiön vuoden 2021 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Navigator Partners Oy (ent. Tärnan Oy). Säätiön osake- ja korkosalkkua hoiti Nordea ja lisäksi säätiöllä on sijoitus eQ:n kiinteistörahastossa. Säätiön tilintarkastajana toimi professori, KHT Markku Koskela varamiehenään KHT Riku Kärnä.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1 546.532,16 markkaa (260.108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden kir-

janpitoarvo 31.12.2021 oli 2.896.912,31 euroa (2.692.862,11 euroa vuonna 2020). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 207.728,83 euroa ylijäämää (51.153,09 euroa vuonna 2020). Säätiön tuotot ovat sijoitustoiminnan tuottoja. Sijoitusten tuotto vuonna 2021 oli 22,9 % (6,2% vuonna 2020). Osake- ja korkosijoitusten tuotto oli 24,7 % ja kiinteistörahastojen 9,3 %.

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön hallituksena toimi vuonna 2018 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n hallituksen jäsenet sekä yksi ulkopuolinen jäsen. Hallitus –31.12.2021: hallituksen puheenjohtaja professori Anna Mauranen; varapuheenjohtaja professori Kimmo Kaski, taloudenhoitaja professori Pekka Ilmakunnas; sihteeri professori Tuula Linna; hallituksen jäsenet: professorit Juha Kinnunen, Johanna Mappes, Jari Ojala, Heta Pyrhönen, Liisa Tiittula ja Jukka Westermarck.

Säätiön hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.